ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา

พ.ศ. ๒๕๔៩

เพื่อให้การกำหนดชื่อปริญญาของสถาบันอุคมศึกษาเป็นระบบและสอคคล้องกับแนวทาง การจัดการศึกษาของสถาบันอุคมศึกษาของประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ครั้งที่ ๑/๒๕๔៩ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔៩ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า "หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๕"
- ข้อ ๒ ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรในระดับ ปริญญาตรี โท และเอก ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๑ สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อ สำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใด ยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือสถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์ การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๔៩ นี้
 - ข้อ ๔ ประเภทของการกำหนดชื่อปริญญา แบ่งเป็น ๔ ประเภท ดังนี้
- ๔.๑ ปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้นศาสตร์บริสุทธิ์ ทางค้านศิลปศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า ศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Arts) และศิลปศาสตร คุษฎีบัณฑิต (Doctor of Arts) หรือปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชา ที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

- ๔.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ (Humanities)
- (๑) สาขาวิชาปรัชญา ศาสนา เทววิทยา อาทิ พุทธศาสตร์ พุทธศาสนศึกษา ศาสนาเปรียบเทียบ
- (๒) สาขาวิชาภาษา วรรณคดี อาทิ ภาษาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาบาลีและ สันสกฤต จารึกภาษาไทย การแปล วรรณคดีไทย วรรณคดีอังกฤษ วรรณคดีเปรียบเทียบ
 - (๑) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ โบราณคดี อาทิ โบราณคดี ประวัติศาสตร์
 - (๔) สาขาวิชาศิลปะ วัฒนธรรม อาทิ วัฒนธรรมศึกษา อารยธรรมศึกษา ๔.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (Social Sciences)
- (๑) สาขาวิชาสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (Social and Behavioral Science) อาทิ ประชากรศาสตร์ ภูมิภาคศึกษา พฤติกรรมศาสตร์
- (๒) สาขาวิชาการจัดการ (Management) อาทิ การจัดการ บริหารสถาบัน การพาณิชย์ การเลขานุการ
- (๑) สาขาวิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ (Mass Communication and Information) อาทิ ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ วารสารศาสตร์ การพิพิธภัณฑ์ บรรณารักษศาสตร์
- (๔) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (Home Economics) อาทิ อาหารและโภชนาการ เสื้อผ้าและสิ่งทอ ผ้าและเครื่องแต่งกาย ศิลปะการออกแบบพัสตราภรณ์ คหกรรมศิลป์ การอบรมเลี้ยงคูเด็ก
- (๕) สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ (Service Industries) อาทิ การภัตตาคาร การโรงแรม การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมบริการด้านต่าง ๆ
- ๔.๒ ปริญญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้นศาสตร์ทางด้าน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า วิทยาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Science) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Science) และวิทยาศาสตรคุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) หรือปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

๔.๒.๑ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences)

- (๑) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Life Sciences) อาทิ ชีววิทยา ชีวเคมี ชีวฟิสิกส์ จุลชีววิทยา พิษวิทยา พฤกษศาสตร์ สัตววิทยา กีฏวิทยา พันธุศาสตร์
- (๒) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ (Physical Sciences) อาทิ เคมี ฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ ธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ ภูมิศาสตร์กายภาพ สมุทรศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา
- (๓) สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ (Mathematics and Statistics) อาทิ คณิตศาสตร์ การวิจัยดำเนินงาน สถิติ คณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Science)
 - (๔) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ (Computing) อาทิ วิทยาการคอมพิวเตอร์ ๔.๒.๒ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Sciences)
- (๑) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (Agriculture) อาทิ ปฐพีศาสตร์ ประมง พืชศาสตร์ วิทยาศาสตร์การอาหาร เทคโนโลยีการอาหาร วนผลิตภัณฑ์ วนศาสตร์ สัตวบาล สัตวศาสตร์
- (๒) สาขาวิชาวิทยาการสิ่งแวคล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (Environmental Sciences and Natural Resources) อาทิ การจัดการสิ่งแวคล้อม วิทยาการสิ่งแวคล้อม
- (๑) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Medical Sciences) อาทิ กายวิภาคศาสตร์ นิติเวชศาสตร์ เวชนิทัศน์ สรีรวิทยา
- (๔) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ (Public Health) อาทิ การสาธารณสุขทั่วไป การส่งเสริมสุขภาพ สาธารณสุขมูลฐาน สุขศึกษา
 - (๕) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์อื่น ๆ (Other Applied Sciences)
- ๔.๓ ปริญญาวิชาชีพ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้เน้นการศึกษาในลักษณะของ ศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยเฉพาะสาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพตามกฎหมาย ขององค์กรวิชาชีพ หรือสาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพ หรือกฎหมายรองรับ แต่มีลักษณะเป็นวิชาชีพ
- ๔.๓.๑ กลุ่มสาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญา ให้ใช้ตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลักในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และคุษฎีบัณฑิต) สำหรับระดับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาคุษฎีบัณฑิตก็ได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อ ปริญญานี้ คือ

- (๑) สาขาวิชากายภาพบำบัค (Physical Therapy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระคับ ปริญญาตรีว่า กายภาพบำบัคบัณฑิต (Bachelor of Physical Therapy)
- (๒) สาขาวิชาการบัญชี (Accountancy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า บัญชีบัณฑิต (Bachelor of Accountancy)
- (๑) สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine) ให้ใช้ชื่อ ปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยบัณฑิต (Bachelor of Thai Traditional Medicine) การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต (Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine)
- (๔) สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ (Dentistry) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับ ปริญญาตรีว่า ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Dental Surgery)
- (๕) สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ (Medical Technology) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า เทคนิคการแพทยบัณฑิต (Bachelor of Medical Technology)
- (๖) สาขาวิชานิติศาสตร์ (Laws) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า นิติศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Laws)
- (๓) สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ (Nursing Science) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับ ปริญญาตรีว่า พยาบาลศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Nursing Science)
- (๘) สาขาวิชาแพทยศาสตร์ (Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า แพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Medicine)
- (ธ) สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (Pharmacy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เภสัชศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Pharmacy) หรือ Doctor of Pharmacy สำหรับหลักสูตร ๖ ปี
- (๑๐) สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับ ปริญญาตรีว่า วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Engineering) อาทิ วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ วิศวกรรมการผลิต วิศวกรรมอุตสาหการ
- (๑๑) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (Education) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศึกษาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Education)
- (๑๒) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (Architecture) ให้ใช้ชื่อในระดับปริญญาตรีว่า สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Architecture) หรือภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Landscape Architecture)

- (๑๓) สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ (Veterinary Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Veterinary Medicine)
- ๔.๓.๒ กลุ่มสาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มืองค์กรวิชาชีพ แต่เป็นศาสตร์ ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาที่กำหนดต่อไปนี้
- (๑) สาขาวิชาวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ (Fine and Applied Arts) ให้ใช้ ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศิลปบัณฑิต (Bachelor of Fine Arts) หรือศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Fine and Applied Arts) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาโทว่า ศิลปมหาบัณฑิต หรือ ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต และให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาเอกว่า ศิลปคุษฎีบัณฑิต หรือ ศิลปกรรมศาสตรคุษฎีบัณฑิต หรือปรัชญาคุษฎีบัณฑิต อาทิ การถ่ายรูปและการถ่ายภาพยนตร์ การละครหรือนาฏศาสตร์ จิตรกรรม คุริยางคศาสตร์ ประติมากรรม
- (๒) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (Business Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า บริหารธุรกิจบัณฑิต (Bachelor of Business Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาโทว่า บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาเอกว่า บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
- (๑) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ (Public Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับ ปริญญาตรีว่า รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาโทว่า รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาเอกว่า รัฐประศาสนศาสตรคุษฎีบัณฑิต หรือปรัชญาคุษฎีบัณฑิต
- (๔) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economics) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เศรษฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Economics) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาโทว่า เศรษฐศาสตร มหาบัณฑิต และให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาเอกว่า เศรษฐศาสตรคุษฎีบัณฑิต หรือปรัชญา คุษฎีบัณฑิต
- (๕) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (Social Work) ให้ใช้ชื่อปริญญาใน ระดับปริญญาตรีว่า สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Social work) ให้ใช้ชื่อปริญญาใน ระดับปริญญาโทว่า สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต และให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาเอกว่า สังคมสงเคราะห์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

- (b) สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ (Information Science) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า สารสนเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Information Science) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาโทว่า สารสนเทศศาสตรมหาบัณฑิต และให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาเอกว่า สารสนเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
- ๔.๔ ปริญญาทางเทคโนโลยี สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเป็นการนำ
 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการคำเนินงาน
 ในค้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การศึกษา เคหการและการคูแลรักษาสุขภาพ
 และมีลักษณะเป็นหลักสูตรแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เพื่อสร้างความชำนาญการเฉพาะทาง
 ให้ใช้เฉพาะระดับปริญญาตรี โดยให้ใช้ชื่อว่า เทคโนโลยีบัณฑิต (Bachelor of Technology) สำหรับ
 ปริญญาโทและปริญญาเอก ให้ใช้ชื่อปริญญาตามศาสตร์ที่เน้นในการศึกษา เช่น วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
 (Master of Science) หรือวิทยาศาสตรคุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้
 ได้แก่
- (๑) กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการเกษตร (Agricultural Technology) อาทิ เทคโนโลยีการผลิตพืช เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ วนผลิตภัณฑ์
- (๒) กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีทางวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรม (Engineering Technology and Industrial Technology) อาทิ เทคโนโลยีการพิมพ์ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีโทรคมนาคม เทคโนโลยีสิ่งแวคล้อม เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๕ ชื่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และอักษรย่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ให้ใช้คังต่อไปนี้

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ	
(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		(ตามระคับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑.ปริญญาศิลปศาสตร์			
ศิลปศาสตรบัณฑิต	ศศ.บ.	Bachelor of Arts	B.A.
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.ม.	Master of Arts	M.A.
ศิลปศาสตรคุษฎีบัณฑิต	ศศ.ค.	Doctor of Arts	D.A.

หน้า ๑๐๔ ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ		
(ตามระคับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		(ตามระคับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
หรือ		หรือ		
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต	ปร.ค.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
๒.ปริญญาวิทยาศาสตร์				
วิทยาศาสตรบัณฑิต	ວທ.ບ.	Bachelor of Science	B.S., B.Sc.	
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	າກ.ນ.	Master of Science	M.S., M.Sc.	
วิทยาศาสตรคุษฎีบัณฑิต	วท.ค.	Doctor of Science	D.S., D.Sc.	
หรือ		หรือ		
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต	ปร.ค.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
๑.ปริญญาสำหรับวิชาชีพ				
๓.๑ สาขาวิชากายภาพบำบ ัด				
๑) กายภาพบำบัดบัณฑิต	ຄภ. บ .	1) Bachelor of Physical Therapy	B.PT.	
๒) กายภาพบำบัดมหาบัณฑิต	າກ.ນ.	2) Master of Physical Therapy	M.PT	
ത) กายภาพบำบัคคุษฎีบัณฑิต	กภ.ค.	3) Doctor of Physical Therapy	D.PT.	
๓.๒ สาขาวิชาการบัญช ี				
๑) บัญชีบัณฑิต	บช.บ.	1) Bachelor of Accountancy	B.Acc.	
๒) บัญชีมหาบัณฑิต	บช.ม.	2) Master of Accountancy	M.Acc.	
๓) บัญชีคุษฎีบัณฑิต	บช.ค.	3) Doctor of Accountancy	D.Acc.	
 สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย 				
๑) การแพทย์แผนไทยบัณฑิต	พท.บ.	1) Bachelor of Thai Traditional	B.TM.	
		Medicine		
๒) การแพทย์แผนไทยมหาบัณฑิต	พท.ม.	2) Master of Thai Traditional	M.TM.	
		Medicine		
ത) การแพทย์แผนไทยคุษฎีบัณฑิต	พท.ค.	3) Doctor of Thai Traditional	D.TM.	
		Medicine		

หน้า ๑๐๕ ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ	
(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
และ ๑) การแพทย์แผนไทยประยุกต์	พท.บ.	1) Bachelor of Applied Thai	B.TM.
บัณฑิต		Traditional Medicine	
๒) การแพทย์แผนไทยประยุกต์	พท.ม.	2) Master of Applied Thai	M.TM.
มหาบัณฑิต		Traditional Medicine	
๓) การแพทย์แผนไทยประยุกต์	พท.ค.	ത) Doctor of Applied Thai	D.TM.
คุษฎีบัณฑิต		Traditional Medicine	
๓.๔ สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์			
๑) ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต	ท.บ.	1) Doctor of Dental Surgery	D.D.S.
๓.๕ สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์			
๑) เทคนิคการแพทยบัณฑิต	ทพ.บ.	1) Bachelor of Medical Technology	B.MT.
๒) เทคนิคการแพทยมหาบัณฑิต	ทพ.ม.	2) Master of Medical Technology	M.MT.
๓) เทคนิคการแพทยคุษฎีบัณฑิต	ทพ.ค.	3) Doctor of Medical Technology	D.MT.
๓.๖ สาขาวิชานิติศาสตร์			
๑) นิติศาสตรบัณฑิต	น.บ.	1) Bachelor of Laws	LL.B.
๒) นิติศาสตรมหาบัณฑิต	น.ม.	2) Master of Laws	LL.M.
๓) นิติศาสตรคุษฎีบัณฑิต	น.ค.	3) Doctor of Laws	LL.D.
๑.๗ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์			
๑) พยาบาลศาสตรบัณฑิต	พย.บ.	1) Bachelor of Nursing Science	B.N.S.
๒) พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	พย.ม.	2) Master of Nursing Science	M.N.S.
๑) พยาบาลศาสตรคุษฎีบัณฑิต	พย.ค.	3) Doctor of Nursing Science	D.N.S.
ത.๘ สาขาวิชาแพทยศาสตร์			
๑) แพทยศาสตรบัณฑิต	พ.บ.	1) Doctor of Medicine	M.D.
๓.ธ สาขาวิชาเภสัชศาสตร์			
๑) เภสัชศาสตรบัณฑิต	ภ.บ.	1) Bachelor of Pharmacy	B.Pharm.

หน้า ๑๐๖ ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ				
(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		(ตามระคับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)				
	ල)	เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต	ภ.ม.	2)	Master of Pharmacy	M.Pharm.
	ത)	เภสัชศาสตรคุษฎีบัณฑิต	ภ.ค.	3)	Doctor of Philosophy	Ph.D.
ത.റെ	สา	บาวิชาวิศวกรรมศาสตร์				
	๑)	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	วศ.บ.	1)	Bachelor of Engineering	B.Eng.
	ල)	วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	วศ.ม.	2)	Master of Engineering	M.Eng.
	ത)	วิศวกรรมศาสตรคุษฎีบัณฑิต	 ନ୍ମ.ନ.	3)	Doctor of Engineering	D.Eng.
ണ.തെ	สา	บาวิชาศึกษาศาสตร์				
	๑)	ศึกษาศาสตรบัณฑิต	ศษ.บ.	1)	Bachelor of Education	B.Ed.
	ത)	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	ศษ.ม.	2)	Master of Education	M.Ed.
	െ)	ศึกษาศาสตรคุษฎีบัณฑิต	ศษ.ค.	3)	Doctor of Education	Ed.D.,D.Ed.
ത.ചെ	สา	บาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์				
	๑)	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	สถ.บ.	1)	Bachelor of Architecture	B.Arch.
	ത)	สถาปัตยกรรมศาสตร	สถ.ม.	2)	Master of Architecture	M.Arch.
		มหาบัณฑิต				
	ന)	สถาปัตยกรรมศาสตร	สถ.ค.	3)	Doctor of Architecture	D.Arch.
		คุษฎีบัณฑิต				
ແດະ	๑)	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร	ภ.สถ.บ.	1)	Bachelor of Landscape	B.L.A.
		บัณฑิต			Architecture	
	ത)	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร	ກ.໔ຄ.ມ.	2)	Master of Landscape Architecture	M.L.A.
		มหาบัณฑิต				
	െ)	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร	ภ.สถ.ค.	3)	Doctor of Landscape Architecture	D.L.A.
		คุษฎีบัณฑิต				
ണ.ണെ		บาวิชาสัตวแพทยศาสตร์				
	๑)	สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต	สพ.บ.	1)	Doctor of Veterinary Medicine	D.V.M.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ		
(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ป	ភិល្ ង ល្អារខេក)	
๔. ปริญญาสำหรับศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพ				
หรือเ	วึ่งวิชาชีพ			
œ.๑	สาขาวิชาทางวิจิตรศิลป์และประยุ	กต์ศิลป์		
	(Fine and Applied Arts)			
	๑) ศิลปบัณฑิต	ศถ.บ.	Bachelor of Fine Arts	B.F.A.
หรือ	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต	ศป.บ.	หรือ Bachelor of Fine and	
			Applied Arts	
	๒) ศิลปมหาบัณฑิต	ศถ.ม.	Master of Fine Arts	M.F.A.
หรือ	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ศป.ม.	หรือ Master of Fine and	
			Applied Arts	
	๓) ศิลปคุษฎีบัณฑิต	ศถ.ค.	Doctor of Fine Arts หรือ	D.F.A.
หรือ	ศิลปกรรมศาสตรคุษฎีบัณฑิต	ศป.ค.	Doctor of Fine and Applied Arts	
หรือ	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต	ปร.ค.	หรือ Doctor of Philosophy	Ph.D.
ها.ک	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ			
	(Business Administration)			
	๑) บริหารธุรกิจบัณฑิต	ນຣ.ນ.	Bachelor of Business Administration	B.B.A.
	๒) บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บธ.ม.	Master of Business Administration	M.B.A.
	๓) บริหารธุรกิจคุษฎีบัณฑิต	บธ.ค.	Doctor of Business Administration	D.B.A.
หรือ	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต	ปร.ค.	หรือ Doctor of Philosophy	Ph.D.
໔.თ	สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ			
	(Public Administration)			
	๑) รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	รป.บ.	Bachelor of Public Administration	B.P.A.
	๒) รัฐประศาสนศาสตร	รป.ม.	Master of Public Administration	M.P.A.
	มหาบัณฑิต			

๑ มิถุนายน ๒๕๔ธ

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ	
(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๓) รัฐประศาสนศาสตร			
คุษฎีบัณฑิต	รป.ค.	Doctor of Public Administration	D.P.A.
หรือ ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต	ปร.ค.	หรือ Doctor of Philosophy	Ph.D.
๔.๔ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economic	es)		
๑) เศรษฐศาสตรบัณฑิต	ศ.บ.	Bachelor of Economics	B.Econ.
๒) เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	ศ.ม.	Master of Economics	M.Econ.
๓) เศรษฐศาสตรคุษฎีบัณฑิต	ศ.ค.	Doctor of Economics	D.Econ.
หรือ ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต	ปร.ค.	หรือ Doctor of Philosophy	Ph.D.
๔.๕ สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์			
(Social Work)			
๑) สังกมสงเคราะห์ศาสตร	สส.บ.	Bachelor of Social Work	B.S.W.
บัณฑิต			
๒) สังคมสงเคราะห์ศาสตร	สส.ม.	Master of Social Work	M.S.W.
มหาบัณฑิต			
๓) สังคมสงเคราะห์ศาสตร	สส.ค.	Doctor of Social Work	D.S.W.
คุษฎีบัณฑิต			
หรือ ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต	ปร.ค.	หรือ Doctor of Philosophy	Ph.D.
๔.๖ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์			
๑) สารสนเทศศาสตรบัณฑิต	สท.บ.	Bachelor of Information Science	B.I.S.
๒) สารสนเทศศาสตร	สท.ม.	Master of Information Science	M.I.S.
มหาบัณฑิต			
๓) สารสนเทศศาสตร	สท.ค.	Doctor of Information Science	D.I.S.
คุษฎีบัณฑิต			
หรือ ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต	ปร.ค.	หรือ Doctor of Philosophy	Ph.D.

หน้า ๑๐๘

ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ	ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ	
(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	(ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๕. ปริญญาทางเทคโนโลยี		
ให้ใช้เฉพาะระดับปริญญาตรี		
โดยใช้ชื่อว่า เทคโนโลยีบัณฑิต ทล.บ.	Bachelor of Technology B.Tech.	
สำหรับปริญญาโทและปริญญาเอก		
ให้ใช้ชื่อปริญญาตามศาสตร์ที่เน้น		
การศึกษาทั้งปริญญาภาษาไทย		
และปริญญาภาษาอังกฤษ		

ข้อ ๖ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องกำหนด ชื่อปริญญาที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

> ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔៩ จาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ